ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **M. M.,** zast. Mgr. Naďou Smetanovou, advokátkou se sídlem 28. října 1001/3, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí,** se sídlem Loretánské náměstí 5, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 11. 2015, č. j. 308632/2015-KKM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2017, č. j. 6 A 230/2015 - 67,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím byla zamítnuta žádost stěžovatele o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza rodinnému příslušníku občana Evropské unie dle § 180e odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) a rozhodnutí Velvyslanectví České republiky v Tunisku (dále jen „zastupitelský úřad“) ze dne 10. 6. 2015, kterým byla zamítnuta žádost o udělení krátkodobého víza, bylo shledáno v souladu s § 20 odst. 5 písm. c) a písm. e) zákona o pobytu cizinců.

[2] Stěžovatel představuje dle vyjádření Ředitelství služby cizinecké policie hrozbu pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek. Dále se pokusil o obcházení zákona, protože účelově uzavřel manželství s občanskou ČR (T. M., dříve B.), jen s cílem získat status rodinného příslušníka občana EU a s tím související pobytová oprávnění.

[3] V rámci řízení o žádosti byly provedeny pohovory se stěžovatelem a jeho manželkou, přičemž byly prokázány skutečnosti, které nasvědčují uzavření účelového sňatku. Mezi manžely je prokazatelně jazyková bariéra, mají se dorozumívat především německy, podle stěžovatele navíc i česky a podle manželky arabsky, ale stěžovatel nebyl schopen porozumět v němčině ani v češtině zcela základním otázkám. Manželka se německy měla učit samostudiem.

[4] Ve výpovědích manželů existovaly významné rozpory, co se týče jejich osobního života, nebyli schopni zodpovědět některé dotazy k životu partnera. Neshodli se na společném komunikačním jazyku, ani na tom, kolikrát manželka pobývala v Tunisku před svatbou, kdy se pár měl osobně setkat a rozpory se týkaly i okolností svatby – místa uzavření sňatku, svědků, a kdo z nich sňatek navrhl.

[5] Manželka neměla žádný přehled o tuniských reáliích a její popis svatebního obřadu neodpovídá způsobu konformnímu tuniskému právu. Stěžovatel neznal žádné údaje ohledně vzdělání jeho manželky. Jeho ekonomické a sociální zařazení nasvědčuje tomu, že má zájem o zlepšení své životní úrovně. Pár neměl společné bydliště (domácnost) po dlouhou dobu, nepřijal vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností. Žalovaný zdůraznil, že manželka vůbec neznala finanční poměry svého manžela. Jako nekonvenční vyhodnotil výrazný věkový rozdíl mezi manžely (40 let). Ve všech těchto skutečnostech shledal naplnění indikativních kritérií účelového sňatku ve smyslu kapitoly 4.2 Příručky pro řešení otázky účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU (dále jen „Příručka pro účelové sňatky“), která je přílohou Sdělení Komise Evropského parlamentu a Rady č. COM (2014) 604 final.

[6] Městský soud nepřisvědčil namítané nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí ve vztahu k účelově uzavřenému manželství ze strany žadatele o vízum. Z jeho odůvodnění je seznatelné na základě jakých skutečností a úvah dospěl žalovaný k závěru, že v daném případě byl naplněn důvod pro neudělení krátkodobého víza ve smyslu § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Úvaha žalovaného v tomto směru učiněná je logická a odpovídá reálným poměrům, tak jak byly stěžovatelem a jeho manželkou prezentovány v rámci provedených pohovorů. Obsah pohovorů vedených s oběma manžely je objektivním zjištěním, neboť oba manželé protokoly zaznamenávající jejich výpovědi podepsali, a tím stvrdili správnost jejich obsahu.

[7] Podle Příručky pro účelové sňatky mohou být znaky účelového manželství skutečnosti, že manželé nehovoří společným jazykem, že občan EU přiletí za manželem krátce před svatbou a odletí krátce po svatbě a že neznají přesné informace ohledně života druhého partnera, ohledně svatebního obřadu a oslavy. Tyto znaky byly dle názoru soudu v nyní projednávané věci naplněny, přičemž v kombinaci s výše uvedenými okolnostmi seznámení, rozpory ve výpovědích a výraznému věkovému rozdílu soud dospěl k závěru, že se ze strany stěžovatele jednalo o účelový sňatek uzavřený za účelem získání práva pobytu na území EU.

[8] K neudělení víza ve smyslu § 20 písm. c) zákona o pobytu cizinců městský soud uvedl, že konkrétní skutečnosti, na nichž je závěr Ředitelství služby cizinecké policie (stěžovatel představuje hrozbu pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek), předložený spisový materiál neobsahuje. Tato okolnost brání soudu přezkoumat naplnění uvedeného důvodu neudělení krátkodobého víza. Avšak za situace, kdy soud shledal naplnění důvodu neudělení víza uvedeného v § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců [kdy k neudělení víza postačí

naplnění pouze jednoho z důvodů uvedených v § 20 odst. 5 písm. a) až e) zákona o pobytu cizinců], již nepovažoval za potřebné a účelné řízení v tomto směru doplňovat a blíže se k naplnění tohoto důvodu vyjadřovat.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření ke kasační stížnosti

[9] Stěžovatel brojí proti rozsudku městského soudu kasační stížností dle 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Nebylo zohledněno, že manželka strávila v Tunisku se stěžovatelem s ohledem na finanční možnosti maximální možnou dobu. Nedostatečná znalost dorozumívacího jazyka či nedostatečný příjem nejsou překážkou pro rodinný život. Nebylo zohledněno vřelé přijetí manželky rodinou manžela, a to i přes věkový rozdíl manželky a skutečnost, že není muslimského vyznání. Odloučení má na psychiku manželky negativní vliv (viz odborné vyjádření ordinace klinické psychologie a psychoterapie vypracované PhDr. Z. P., CSc.) Manželka je připravena následovat manžela do Tuniska, což však představuje vysoké riziko pro její zdraví. O účelovém sňatku je možné hovořit jen, pokud oba manželé sledují jiný cíl než manželský život. Manželka chová k manželovi hluboký citový vztah, což vyplývá z doložených důkazů.

[10] V doplnění kasační stížnosti provedeném v průběhu řízení zvoleným zástupcem stěžovatel namítá nesprávné právní posouzení věci, nedostatečné zjištění skutkového stavu a nesprávný postup dle Příručky pro účelové sňatky. Je přesvědčen, že tyto námitky byly obsaženy již v podané žalobě, byť tato byla psána laickým jazykem.

[11] Rozhodnutí městského soudu považuje za nepřezkoumatelné, neboť důkazy připojené k žalobě (písemné žádosti manželky z března 2015 adresované zastupitelskému úřadu, kterými žádá o umožnění podání žádosti pro stěžovatele, písemná vyjádření manželky ze dne 2. 7. 2015, 7. 7. 2015 a 4. 10. 2015 adresovaná zastupitelskému úřadu, ve kterých podrobně uvádí další okolnosti návštěv stěžovatele v jeho vlasti a společně strávených chvil s jeho rodinou, doklad o zajištění ubytování na území ČR ze dne 12. 3. 2018 podepsaný manželkou s příslibem ubytování ve svém pronajatém bytě) soud bez dalšího označil za vyjádření manželky stěžovatele, ve kterých popisovala skutkové okolnosti jejich vztahu. Stěžovatel je přesvědčen, že se městský soud měl s těmito důkazy náležitě vypořádat.

[12] V žalobě a následném vyjádření ze dne 24. 2. 2016 navrhl soudu také důkazy společnými fotografiemi od roku 2012, letenkami manželky, výpisem zaslaných SMS/tel. hovorů. I tento návrh zůstal bez odezvy správního soudu. Odkazuje na rozsudek NSS ze dne 19. 1. 2017, č. j. 6 As 190/2016 - 36, dle kterého „[n]*epřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75), nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74*).

[13] Stěžovatel dále v části b) kasační stížnosti namítá vady řízení týkající se zjištění skutkové podstaty věci, resp. porušení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Obsáhle popisuje, ve kterých skutečnostech se manželé shodli, a z toho dovozuje, že rozpory byly nepatrné a nemohly vyústit v závěr žalovaného o účelovosti uzavřeného manželství. V této souvislosti také namítá, že ze správního spisu není zřejmé,

na základě čeho žalovaný dospěl k závěru, že stěžovatel neovládá německý jazyk na komunikační úrovni. Závěry žalovaného o snaze získat vstupní oprávnění do České republiky nebo kterékoliv frankofonní země označuje za ničím nepodložené spekulace, které ho pobuřují. Žalovaný nepostupoval v souladu s pravidly uvedenými v Příručce pro účelové sňatky.

[14] V části c) kasační stížnosti stěžovatel namítá nesprávné právní posouzení věci. Uvádí, že ani případné udělení krátkodobého víza nezakládá stěžovateli právo trvale či dlouhodobě pobývat na území ČR. Smyslem požadovaného víza je toliko následování občana EU do jeho země a umožnění mu ucházet se o pobytový statut na dobu přesahující 90 dnů. K údajné účelovosti uzavřeného manželství poukazuje na recentní vývoj judikatury NSS v otázce správního vyhoštění a následného odloučení rodinných příslušníků občanů EU. V rozsudcích ze dne 3. 3. 2016, č. j. 6 Azs 20/2016 - 36 a ze dne 2. 11. 2016, č. j. 6 Azs 216/2016 - 44, NSS nijak nezlehčuje citovou újmu, kterou způsobí odloučení účastníků řízení, uvádí však, že v dnešní době nejsou ani vztahy tzv. na dálku nic neobvyklého, a že lze rozumně předpokládat, že pokud je vztah účastníků řízení skutečně tak silný, jak deklarují, pak jistě i dočasné odloučení společně překonají.

[15] Na podporu svých tvrzení stěžovatel přikládá obrazové záznamy ze společného života s manželkou a výpis z telefonických služeb manželky, ze kterého je patrný čilý vzájemný kontakt.

[16] Navrhuje rozsudek městského soudu, jakož i rozhodnutí žalovaného zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

[17] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěrem městského soudu. Rozhodnutí vychází z řádné zjištěného skutkového stavu, který byl zjištěn na základě pohovorů s oběma manželi. Odkazuje na judikaturu NSS, v níž soud postup dle Příručky pro účelová manželství aproboval. Kasační tvrzení, dle kterého může být manželství považováno za účelové jen za předpokladu, že oba manželé sledují jiný cíl nežli manželský život, nepovažuje za správné. Z uvedené příručky vyplývá, že účelového sňatku se může dopustit i samotný žadatel o vízum za situace, kdy občana EU oklame příslibem rodinného života.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je řádně zastoupen advokátem ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a odst. 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[19] Z obsahu žaloby podepsané manželkou stěžovatele v postavení jeho obecného zmocněnce NSS ověřil, že nezákonnost napadeného rozhodnutí byla spatřována v tom, že stěžovatel požádal o dlouhodobé vízum nad 90 dní, nikoli o udělení krátkodobého víza. V této souvislosti byla také namítána velká časová prodleva v přijetí žádosti zastupitelským úřadem.

[20] Závěr o účelovém uzavření sňatku byl věcně rozporován časovou i finanční náročností cest stěžovatele z Djerby do Tunisu na zastupitelský úřad a skutečností, že manžel pracuje

od roku 2001 v turistickém ruchu, měl proto již dostatek příležitostí účelový sňatek uzavřít. To, že manželé nežili ve společné domácnosti, jim nemůže být přičítáno k tíži, neboť jim to kvůli vízové povinnosti manžela nebylo umožněno. O náklady se při vzájemných setkáních dělili, manželka platila letenku a manžel pobyt. Žádné další finanční závazky ke společnému žití nepotřebují. Společným dorozumívacím jazykem je němčina.

[21] Žaloba dále obsahovala popis vzájemného seznámení se při dovolené manželky s vnoučaty, její následné návštěvy v Tunisku (před sňatkem nejméně 3), konstatování, že dle doporučení psychologa manželky se i přes velký věkový rozdíl nemá citům bránit. Manželé jsou v denním kontaktu telefonním nebo přes SMS. Veškeré uváděné údaje mohou být doloženy listinnými důkazy - fotografiemi a vzájemnými SMS zprávami (podrobnými telefonními vyúčtováními).

[22] V doplnění žaloby ze dne 12. 12. 2015 stěžovatel nesouhlasil zejména se závěrem žalovaného, že by mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek (hodnocení této námitky není předmětem kasační stížnosti, pozn. NSS). Popisoval vzájemné kontakty s manželkou, legalizaci sňatku, uváděl, že jsou oba nemajetní. Namítal, že délka trvání vztahu mezi manžely, respektive délka stavu před uzavřením manželství či počet jejich setkávání před uzavřením sňatku, nemůže sloužit jako důkaz o účelovosti jejich manželství. Vízovou povinnost považuje za závažnou překážku pro společné bydliště. Uvedl, že je v jeho zájmu dodržovat zákony ČR a že chce požádat o české občanství. Sňatek nelze považovat za účelový jenom proto, že je spojen s výhodou přistěhovatelství či s jinou výhodou.

[23] Z výše uvedené rekapitulace obsahu žaloby včetně jejího doplnění je zcela zřejmé, že kasační námitky v části b) a c) kasační stížnosti, tj. námitky dovolávající se nesprávně zjištěného skutkového stavu a nesprávného právního posouzení [zejména nedostatečné množství rozporných výpovědí (včetně způsobu, jakým správní orgán zjistil u stěžovatele tvrzenou nedostatečnou znalost němčiny); nerespektování postupu uvedeného v Příručce pro účelové sňatky; nesprávné pojetí účelu krátkodobého víza] nebyly v řízení před městským soudem ani náznakem uplatněny, ačkoliv nepochybně uplatněny být mohly. S ohledem na tuto skutečnost, se jedná o zcela novou právní argumentaci, ke které se z důvodu její absence v žalobě nemohl městský soud vyjádřit. Novou právní argumentací je i kasační námitka, dle které může být za účelové manželství prohlášeno pouze manželství, kde oba manželé sledují jiný účel než společné manželství. Tyto kasační námitky proto představují nepřípustné novum ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. a nemůže se k nim věcně vyjádřit ani Nejvyšší správní soud.

[24] Námitku nepřezkoumatelnosti stěžovatel vznesl kvůli opomenutí navrhovaných důkazů městským soudem. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námitky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí městského soudu je možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[25] V obecné rovině lze konstatovat, že soud není vázán důkazními návrhy v tom smyslu, že by byl nucen každý navržený důkaz provést, ale pokud jej však neprovede, musí svůj postup vždy řádně odůvodnit (viz § 52 a § 77 s. ř. s.). Neúčelnost navrženého důkazu lze odůvodnit např. tím, že má prokázat skutečnost již nepochybně prokázanou, nebo tím, že by nikdy nemohl, již např. z důvodů logických, technických či vyplývajících jinak z povahy věci, vést ke

zjištění rozhodných skutečností (viz např. rozsudek NSS ze dne 1. 4. 2008, č. j. 9 Azs 15/2008 - 108).

[26] Z obsahu žaloby i jejího doplnění NSS ověřil, že provedení důkazů nebylo vůbec navrhováno. Písemné žádosti manželky z března 2015 adresované zastupitelskému úřadu, kterými žádá o umožnění podání žádosti pro stěžovatele, písemná vyjádření manželky ze dne 2. 7. 2015, 7. 7. 2015 a 4. 10. 2015 adresovaná zastupitelskému úřadu, ve kterých podrobně uvádí další okolnosti návštěv manžela v jeho vlasti a společně strávených chvil s jeho rodinou, doklad o zajištění ubytování na území ČR ze dne 12. 3. 2018 podepsaný manželkou s příslibem ubytování ve svém pronajatém bytě, telefonní výpisy a fotografie, měly doložit zejména tvrzení manželky ohledně prodlevy s přijetím žádosti o vízum, jejích cest za manželem a jeho rodinou do Tuniska, a konečně její hluboký citový vztah k manželovi. Městský soud jednak žádný výslovný návrh na provedení důkazů neobdržel a zejména skutečnosti, které měly být těmito doklady doloženy, nebyly v řízení sporné. Neprovedením těchto důkazů soud nemohl zatížit své rozhodnutí nepřezkoumatelností. Z obsahu napadeného rozhodnutí vyplývá, že žádost byla zamítnuta pro účelový sňatek ze strany stěžovatele, nikoli jeho manželky.

[27] Městský soud se vypořádal se všemi žalobními námitkami, jeho rozhodnutí je odůvodněno a výrok je s tímto odůvodněním v souladu.

[28] K věcnému posouzení přípustných kasačních námitek NSS úvodem připomíná, že vydávání krátkodobých víz je upraveno v přímo použitelném nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) ze dne 13. 7. 2009, č. 810/2009, o kodexu Společenství o vízech (dále jen „vízový kodex“), doplněného o vnitrostátní úpravu v zákoně o pobytu cizinců. Řízení o udělení krátkodobého víza upravuje v tomto zákoně především § 20. Podle § 20 odst. 5 platí: C*izinci, který žádá o krátkodobé vízum jako rodinný příslušník občana Evropské unie a sám není občanem Evropské unie a hodlá doprovázet občana Evropské unie na území nebo následovat občana Evropské unie, který na území pobývá, se krátkodobé vízum neudělí, jestliže (...) e) se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat vízum k pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství*. Zvláštním druhem opravného prostředku proti rozhodnutí o neudělení víza je nové posouzení důvodů neudělení víza podle § 180e zákona o pobytu cizinců (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2013, č. j. 9 As 92/2013 - 41). Jak uvádí § 180e odst. 6, v tomto řízení *Ministerstvo zahraničních věcí posuzuje soulad důvodů neudělení krátkodobého víza, zrušení platnosti krátkodobého víza nebo prohlášení krátkodobého víza za neplatné, o kterých rozhodl zastupitelský úřad, s důvody stanovenými přímo použitelným právním předpisem Evropské unie. Ministerstvo zahraničních věcí dále posuzuje soulad důvodů zrušení platnosti krátkodobého víza uděleného cizinci, který na území požívá příslušných výsad a imunit, s důvody stanovenými přímo použitelným právním předpisem Evropské unie, a jde-li o rodinného příslušníka občana Evropské unie, s důvody uvedenými v § 20 odst. 5. V rámci nového posuzování souladu důvodů neudělení krátkodobého víza je Ministerstvo zahraničních věcí povinno vyžádat si závazné stanovisko policie v případech, kdy důvodem jeho nevydání bylo nesouhlasné stanovisko policie; policie vydá stanovisko bezodkladně.*

[29] Podle § 168 zákona o pobytu cizinců je aplikace části druhé a třetí správního řádu výslovně vyloučena. Zákon o pobytu cizinců namísto toho obsahuje v § 169j a násl. speciální úpravu výpovědí, výslechů a pohovorů. Vzhledem ke specifikům řízení v konzulárních podmínkách pamatuje právní úprava i na méně formální způsoby zjišťování informací od žadatele o vízum úpravou pohovoru a připouští i podání vysvětlení třetí osobou. Právě z pohovorů provedených s oběma manžely správní orgány při neudělení krátkodobého víza stěžovateli vycházely.

[30] Se stěžovatelem lze v obecné rovině souhlasit v tom, že délka trvání vztahu mezi manžely, respektive délka stavu před uzavřením manželství či počet jejich setkávání před uzavřením sňatku, nemůže sama o sobě sloužit jako důkaz o účelovosti jakéhokoliv manželství. V projednávané věci však byly zjištěny okolnosti, které i ve spojení s délkou trvání předmanželského vztahu vedou k závěru, že stěžovatel uzavřel manželství pouze za účelem získání práva volného pohybu a pobytu podle pobytové směrnice.

[31] V pohovoru ze dne 5. 5. 2015 manželka uvedla, že se při její dovolené s vnuky (v září roku 2012) dal do řeči s jejím budoucím manželem její vnuk. Při tomto 14denním pobytu si pouze vyměnili kontakty, nešli ani na společnou kávu. Následně však na základě telefonických hovorů (zejména ze strany stěžovatele, jak uvedl v pohovoru) přijala pozvání na vánoční svátky v roce 2012, nikoli za účelem vzájemného poznání se, ale dle jejich vlastních tvrzení za účelem představení se jeho rodině. Zůstala zde do 26. 1. 2013 a během její druhé dovolené v říjnu 2013 se zasnoubili. Obdobně její manžel v žádosti ze dne 20. 6. 2014 uvedl, že hned v roce 2012 v rámci první návštěvy rodiny byla manželka představena sousedu a strýci, kteří svědčili na svatbě.

[32] Již tyto okolnosti vzbuzují hluboké rozpaky. Je přinejmenším nestandardní, aby muž (či žena) v jakémkoliv věku, požádal(a) osobu, kterou blíže nezná, o návštěvu své země rovnou za účelem představení se široké rodině (včetně budoucích svědků na svatbě) a následné realizace sňatku.

[33] Stěžovatel na jedné straně namítá, že skutkový stav nebyl zjištěn správně, neboť správními orgány nebylo zohledněno, že manželka s manželem v Tunisku strávila s ohledem na její finanční možnosti veškerý možný čas, na druhé straně považuje za nepodstatné, že manželé se navzájem nezajímají o finanční stránku společného soužití. Tato tvrzení jsou v očividném rozporu. Pokud je dle jeho tvrzení jedno, kde manželé budou žít, ale hlavně chtějí být spolu, pak by tak měli být schopni činit společně, a to nikoli pouze v České republice, ale i v zemi původu stěžovatele. Manželka je důchodkyní (ročník 1939), ze spisu nevyplývá, že by kromě starobního důchodu pobírala příjmy ze zaměstnání, a proto by neměl mít ani její případně delší pobyt v Tunisku na jí dosahované příjmy žádný vliv.

[34] Argumentaci, že společné domácnosti manželů fakticky zabránily správní orgány z důvodu vízové politiky, nelze přisvědčit. Společná domácnost mohla být manželi alespoň po nějakou dobu nepochybně vedena i v zemi původu stěžovatele, přičemž ze spisu nejsou patrny žádné objektivní okolnosti, které by v tom manželům bránily. Argumentace, dle které se delším pobytem v Tunisku zhorší zdravotní stav manželky, zůstala v rovině ničím nepodloženého tvrzení. Tvrzení stěžovatele v jeho žádosti o nové posouzení, že tam, kde pracuje, je pro společné soužití nájemné příliš vysoké, svědčí spíše závěru žalovaného o ekonomickém motivu stěžovatele, než ochotě sdílet společnou domácnost v zemi původu.

[35] Manželé tak kromě manželčiných cest za účelem realizace sňatku nemají žádnou společnou minulost, navzájem o sobě neznají nic bližšího. Dle výpovědi manželky do protokolu je např. společným zájmem cestování, manžel dle svých vlastních tvrzení Tunisko dosud neopustil. Manželé se neshodli na počtu vzájemných setkání před svatbou, která nešla do desítek či stovek, ale byla pouze 3, neshoda byla na dorozumívacím jazyku (jazyková bariéra může svědčit velmi nízké či nulové komunikační potřebě, a tedy vyvolávat vážné pochybnosti o existenci skutečného rodinného života mezi manžely), popisu místa svatby i svědka.

[36] Za účelové sňatky lze označit sňatky uzavřené výlučně za účelem získání práva volného pohybu a pobytu podle směrnice, na které by jinak dotyčná osoba neměla nárok. V obecné rovině lze za indikativní faktory, které svědčí tomu, že žadatel o vízum neuzavřel manželství pouze za účelem obejití právních předpisů upravujících vstup a pobyt cizinců označit, např. to, že manžel, který je státním příslušníkem třetí země, by bez problémů získal právo pobytu sám, nebo již legálně pobýval v členském státě občana EU předtím, pár byl před sňatkem v dlouhodobém vztahu, pár měl společné bydliště/domácnost po dlouhou dobu, pár přijal vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností (hypotéka na bydlení atd.), manželství trvá dlouhou dobu. Žádné takové faktory v projednávané věci naplněny nebyly. Za podstatné faktory, které jsou-li dány, mohou naopak vést k závěru o účelovém manželství lze označit, např. to, že není udržováno manželské soužití; chybí společné přispívání k odpovědnostem vyplývajícím z manželství; manželé se neshodnou při informací o průběhu seznámení; manželé nehovoří společným jazykem. Takové okolnosti byly správními orgány v projednávané věci zjištěny a popsány, přičemž stěžovateli se je hodnověrným způsobem zpochybnit nepodařilo.

IV. Závěr a náklady řízení

[37] Z výše uvedených důvodů soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[38] Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, nemá ze zákona právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému žádné náklady řízení o kasační stížnosti nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. června 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu